

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag

Postboks 4710 Sluppen, 7468 Trondheim
Sentralbord: 73 19 90 00, Telefaks 73 19 91 01
Besøksadresse: E. C. Dahls g. 10

Saksbehandler
Kjell Vidar Seljevoll
Miljøvernavdelingen

Innvalgstelefon
73 19 92 25

Vår dato
06.09.2016
Deres dato

Vår ref. (bes oppgitt ved svar)
2016/6882-433.52
Deres ref.

Holtålen kommune
Bakkavegen 1
7380 ÅLEN

Iverksetting av fellingstillatelse for 1 jerv - Oppdal 06092016

Det er søkt om tillatelse til felling av jerv etter at det er påvist skader av jerv på sau i Oppdal kommune. Med bakgrunn i en helhetlig vurdering av situasjonen, finner Fylkesmannen å kunne gi tillatelse til felling av én (1) jerv i deler av Oppdal kommune. Tillatelsen er gjeldende for perioden 6.9 til og med 9.9.2016. Bare personer som er oppnevnt på kommunalt eller interkommunalt fellingslag kan delta i fellingsforsøket. Øvrige vilkår for tillatelsen er gitt i dette brev. Vedtaket kan etter reglene i forvaltningsloven påklages.

Bakgrunn

Fylkesmannen mottok telefon fra Oppdal kommune v/ Jenny Heggvold 6.9.2016. Det ble opplyst at det var funnet sau/lam tatt av jerv i områdene sør for Gjevillvatnet i Oppdal kommune de to siste dagene. Fire av dyrene var undersøkt av Statens naturoppsyn (SNO) 5.9.2016, og den foreløpige konklusjonen fra SNO var at de fire dyrene var dokumentert eller antatt drept av jerv. Kommunen hadde 6.9. fått informasjon om ytterligere ett kadaver som var funnet i samme område. Dette kadaveret var på søknadstidspunktet ikke nærmere undersøkt av SNO. Oppdal kommune v/ Jenny Heggvold ba Fylkesmannen vurdere om det kunne gis skadefellingstillatelse for jerv i det aktuelle området.

Oppdal kommune er del av et interkommunalt samarbeid om felling av rovvilt. Det er avtalt at tillatelser til felling av bjørn, ulv, jerv og gaupe som gis til de samarbeidende kommunene skal rettes til Holtålen kommune. Holtålen kommune har vertskapsrollen og administrerer arbeid med søknader, rapporteringer og utbetaling av godtgjørelser for fellingspersonell mv.

Hjemmelsgrunnlaget

Lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) og forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften) danner den juridiske rammen for fylkesmannens vedtak i saken.

Politiske og forvaltningsmessige føringer

Det nasjonale bestandsmålet for jerv ble etter behandling i St.meld. nr. 15 (2003-2004) satt til 39 årlige ynglinger, jf. Inst. S. nr. 174 (2003-2004) og rovviltforskriften § 3. Bestandsmålet for region 6 (Møre og Romsdal, Nord- og Sør-Trøndelag) er satt til 10 årlige ynglinger av jerv.

Regional forvaltningsplan for rovvilt i region 6

Det er utarbeidet en forvaltningsplan for rovvilt i region 6 – Møre og Romsdal, Sør-Trøndelag og Nord-Trøndelag. Gjeldende plan ble vedtatt av Rovviltnemnda 21. november 2013.

Av forvaltningsplanen for rovvilt i region 6 er følgende område definert som område med mål om yngling av jerv i Sør-Trøndelag:

«Holtålen, Tydal og Røros kommuner samt deler av Selbu (øst for fylkesvei 963 og nord for Nea) og Midtre Gauldal kommuner (fra kommunegrensen mot Holtålen på Korsfonnfjellet langs nasjonalparkgrensen til Forelhogna nasjonalpark og til Kåppårtjønna). Videre i direkte linje fra Kåppårtjønna til kommunegrense mot Rennebu/knekkpunkt nasjonalparkgrense: 3 ynglinger.»

Rovdyrforliket

«Norsk rovviltforvaltning skal skje innenfor rammen av bestemmelsene i naturmangfoldloven og Stortingets behandling av denne, Bernkonvensjonen og den todelte målsettingen etter rovviltforliket av 2004, og den videre oppfølging av dette. (...)

Dyr på utmarksbeite har mange positive kvaliteter, og det er viktig å sikre levedyktig næringsvirksomhet i landbruket i områder med rovvilt. Forlikspartene viser til den todelte målsetningen etter rovviltforliket fra 2004, og at utfordringen ligger i å ivareta begge deler uten at konfliktene mellom dem blir større enn nødvendig.(...)

2.2.19 Det er et felles mål at tapstallene for beitenæringen må ned. Soneinndelingen må forvaltes tydelig. I prioriterte beiteområder skal uttak av dyr som gjør skade på beitedyr gjøres raskt, og i slike områder skal miljøforvaltningen i større grad enn i dag bidra til å effektivisere slikt uttak, uavhengig av om bestandsmålet er nådd. (...)»

Brev fra statsråden

Det fremgår i brev fra Klima- og miljøministeren 28. april 2014 at det skal være en tydeligere soneforvaltning.

«Et tydelig skille mellom soner skal innebære at vi skal ha lav terskel for tillatelse til uttak av rovdyr som har gjort eller forventes å gjøre skade i prioriterte beiteområder.»

Betingende fellingstillatelser

Rovviltnemnda i region 6 vedtok den 26.5.2016 en kvote for betingede fellingstillatelser av jerv. Rovviltnemnda har gjort en vurdering av bestandsstørrelsen og den skade som jerv har påført husdyr- og tamreinnaeringen jf. prinsippet om arealdifferensiert forvaltning og på det grunnlag fastsatt en kvote for skadefelling.

Myndigheten til å fatte vedtak om felling er delegert til fylkesmannen. Betingede fellingstillatelser kan iverksettes i flere områder samtidig. Kvoten er satt til 5 jerv innenfor rovviltregion 6 (Møre og Romsdal, Nord-Trøndelag og Sør-Trøndelag). Kvoten er gjeldende for perioden fra 1. juni 2016, til og med 15. februar 2017.

Det er per i dag ikke felt jerv i regionen i medhold av tillatelsen gitt av Rovviltnemnda. Og gjenværende betinget kvote er følgelig 5 jerv.

Lisensfelling av jerv

Rovviltnemnda har 26.5.2016 fattet vedtak om adgang til lisensfelling av inntil 9 jerv i deler av Sør-Trøndelag. Det aktuelle området ligger innenfor ett av områdene som det er åpnet for lisensfelling av jerv. Lisensfellingsperioden er fra og med 10.9.2016 til og med 15.2.2017.

I lisensfellingsperioden vil Fylkesmannen som hovedregel være mer tilbakeholden med å iverksette skadefellingstillatelse på jerv. Dette for at skadefellingsforsøk ikke skal komme i konflikt med lisensfelling. Og vi har på dette grunnlag valgt å sette sluttdato for denne tillatelsen til 9.9.2016.

Om godtgjøring for skadefellingsforsøk

Godtgjøring for fellingsforsøk reguleres av rovviltforskriften § 9a, samt kommentarene til rovviltforskriften § 9a. Det følger av forskriften at der forsøk på skadefelling utføres av kommunalt/interkommunalt oppnevnt fellingslag, kan kommunen utbetale godtgjøring til fellingslaget for den tid som er benyttet til fellingsforsøk. Vi minner om at deltakere som mottar godtgjøring etter ordningen må være registrerte lisensjegere, jf. rovviltforskriften § 15.

Fylkesmannen vil yte tilskudd til godtgjøring for de som deltar i skadefellingsforsøk innenfor de rammer som fremgår av rovviltforskriften §§ 9 og 9a. I henhold til kommentarene til rovviltforskriften § 9a kan kommunen betale ut godtgjøring inntil døgnseten (kr 1400.-) pr. deltaker etter rapport (timelister) fra fellingsleder. I tillegg til fastsatt døgnseten skal kommunen også beregne feriepenger og arbeidsgiveravgift, og dette kan bli dekket innenfor rammen av tilskuddet fra Fylkesmannen. Videre dekker Fylkesmannen direkte, dokumenterte utgifter som medlemmer av fellingslaget har i forbindelse med fellingsforsøket. Jf. rovviltforskriften § 9. Det settes en øvre ramme på 15 000,- til dekning av direkte og dokumenterte utgifter.

Fylkesmannen legger til grunn at fellingsforsøket gjennomføres på en effektiv og hensiktsmessig måte. Det settes av en samlet økonomisk ramme på inntil kr 80 000,- av midlene til forebyggende og konfliktdependende tiltak (kap1420 post 73, prosjekt nr M0814) til utbetaling av kompensasjon til deltakere som deltar i fellingsforsøket jf. §§ 9 og 9a i rovviltforskriften.

Søknaden om tilskudd til dekning av utgifter skal fremsettes for Fylkesmannen via elektronisk søknadssenter. Søknad om dekning av utgifter i forbindelse med tillatelsen skal foreligge innen 3 uker etter denne tillatelsens utløpsdato. For mer informasjon om godtgjørelse vises det til veileder til rovviltforskriften og brev fra Miljødirektoratet om "Kvote for betinget skadefelling for brunbjørn og gaupe» datert 30.5.2015. (kan hentes frem på www.miljovedtak.no)

Fylkesmannens vurdering

Etter naturmangfoldloven § 5 er det et mål at artene og deres genetiske mangfold blir ivaretatt på lang sikt og at artene forekommer i levedyktige bestander i sine naturlige utbredelsesområder. Tiltak etter naturmangfoldloven skal likevel avveies mot andre viktige samfunnsinteresser, jf. § 14. En slik

avveining skal ikke medføre at målet i § 5 fravikes, men at tiltaket vil kunne medføre at målet i § 5 nås på en annen måte eller i et annet tempo enn hvis naturmangfoldet hadde vært det eneste hensynet å ta, jf. prinsippet om en geografisk differensiert rovviltforvaltning. Naturmangfoldloven § 5 og prinsippet om geografisk differensiert forvaltning er konkretisert gjennom §§ 3 og 4 i rovviltforskriften og gjennom den regionale forvaltningsplanen for rovvilt i region 6. Av gjeldende forvaltningsplan fremgår det at en ikke har mål om en ynglende bestand av jerv i Oppdal kommune.

Etter naturmangfoldloven § 7 skal prinsippene i lovens §§ 8 til 12 legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet. Denne tillatelsen bygger på Rovviltnemnda sitt vedtak om betingede skadefellingstillatelser for jerv datert 26.5.2016. Der vurdering av et uttak av inntil 5 individer av jerv i regionen sin påvirkning på naturmangfoldet er belyst.

Rovviltnemnda har lagt til grunn at et uttak av inntil 5 jerv i regionen ikke vil sette jervebestanden i fare. Dette under forutsetning av at det i størst mulig grad unngås å felle hunndyr med unger. Jervtispe som opptrer i følge med årsunger og hennes unger unntas fra tillatelsen. Fylkesmannen henviser for øvrig til rovviltnemndas vedtak av 26.5.2016 for ytterligere vurderinger av uttakets påvirkning på jervebestanden i regionen.

Det følger av forvaltningsplanen for region 6 at det i det aktuelle området ikke er mål om yngling av jerv. Og at en gjennom geografisk differensiering ønsker å begrense skadene på husdyr og tamrein så langt som mulig. Likeledes er det i rovviltforliket poengtert at soneinndelingen må forvaltes tydelig. Og at det i områder uten mål om yngling skal uttak av dyr som gjør skade på beitedyr gjøres raskt - uavhengig av om bestandsmålet er oppnådd. Det fremgår også av forvaltningsplanen for region 6 at det i områder uten mål om ynglinger av jerv skal være en vesentlig lavere terskelen for uttak av skadegjørende jerv enn innenfor områder med mål om yngling.

Fylkesmannen er gitt myndighet til å iverksette skadefelling av jerv dersom skadesituasjonen tilsier det. Dette under forutsetning av at Fylkesmannen i hvert enkelt tilfelle skal gjøre en vurdering av om felling er nødvendig sett i forhold til vilkårene i rovviltforskriften § 9, jf. § 1 og § 6.

I forhold til rovviltforskriften § 9 annet ledd bokstav a vil vi karakterisere det aktuelle området som et svært viktig beiteområde. Området er beiteområdet for Trollheimen reinbeitedistrikt. I tillegg slippes et stort antall sau på beite i området. I forhold til § 9 annet ledd bokstavene b og c anser Fylkesmannen at skadeomfanget i det aktuelle området foreløpig er begrenset, men skadepotensialet vil være betydelig om jerv fortsetter å ta sau i siste del av beitesesongen. Erfaringsmessig kan jervskadene bli store siste del av beitesesongen. Fylkesmannen anser det ikke hensiktsmessig eller praktisk mulig å gjennomføre andre forebyggende tiltak som i tilstrekkelig grad kan forhindre videre skadeutvikling, jf. rovviltforskriften § 9 annet ledd bokstav d.

Konklusjon

Med bakgrunn i en helhetlig vurdering av situasjonen, anser Fylkesmannen at det ikke foreligger annen tilfredsstillende løsning i det aktuelle området enn felling av jerv. Et slikt uttak er vurdert ikke å være til skade for jervebestandens

overlevelse, eller å komme i konflikt med det nasjonale bestandsmålet for jerv, jf. Inst. S. nr. 174 (2003-2004) og rovviltforskriften §§ 3 og 4, jf. vedtak fra Rovviltnemnda av 26.5.2016. Fylkesmannen anser potensialet for videre tap i det aktuelle området som betydelig. Ut fra dette og prinsippet om geografisk differensiert forvaltning, finner vi grunnlag for å iverksette fellingstillatelse på en jerv i det aktuelle området for å hindre videre tap.

Vedtak

Ut fra vurderingene ovenfor, vedtak om betingede tillatelser fra Rovviltnemnda av 26.5.2016 og med hjemmel i lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 18 første ledd b) og § 77, jf. forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften) § 9, jf. §§ 1 og 3, gir Fylkesmannen tillatelse til felling av en (1) jerv i deler av Sør-Trøndelag. Vilkår for tillatelsen er gitt i dette brev.

Følgende vilkår gjelder for fellingstillatelsen

- 1. Alle som deltar i fellingsforsøket skal være kjent med vedtak og vilkår** før fellingsforsøk iverksettes, samt de generelle gjeldende bestemmelser i rovviltforskriften og forskrift om utøvelse av jakt, felling og fangst.
- 2.** Fellingsområdet omfatter deler av Oppdal kommune. Fellingsområdet avgrenses til de deler av Oppdal som er nord for Rv 70 og vest for E6.
- 3.** Fellingstillatelsen gjelder felling av en – 1 - jerv i tidsrommet **6. september til og med 9. september.**
- 4.** Jervtispe som opptrer i følge med årsunger og hennes unger er unntatt fra tillatelsen.
- 5.** Skadefellingstillatelsen gis til Holtålen kommune. Holtålen kommune er ansvarlig for å etablere et fellingslag, og utpeke en fellingsleder. Det forutsettes at en forholder seg til de personene som er oppnevnt til å delta på skadefelling i de kommunale/interkommunale fellingslagene i de samarbeidende kommunene.
- 6.** Det skal bare benyttes våpen og ammunisjon som tilfredsstiller kravene til jakt på jerv, jf. forskrift av 22. mars 2002 om utøving av jakt og fangst.
- 7.** Jeger som deltar i fellingsforsøket skal ha avlagt skyteprøve for storvilt senest i 2015.
- 8.** Bruk av hund under skadefelling er tillatt. Evt. nødvendig unntak fra sikringsreglene i hundeloven kan gis av kommunen.
- 9.** Felling og forsøk på felling i henhold til denne tillatelse gjennomføres uavhengig av grunneiers jaktrett, jf. viltloven § 35.
- 10. Felling eller forsøk på felling/ påskyting av jerv skal umiddelbart meldes til** Fylkesmannen på telefonnummer **900 65 298** og politiet. Dersom jerv skadeskytes, avgjør Fylkesmannen hvordan videre ettersøk skal gjennomføres. Generelt for ettersøk av gaupe, bjørn, jerv og ulv gjelder bestemmelsen i rovviltforskriften § 17.
- 11.** Jerv felt i medhold av tillatelsen er Viltfondets eiendom. Ingen kan derfor på noen måte gjøre seg nytte av felt dyr uten nærmere samtykke fra Miljødirektoratet. Døde rovvilt skal håndteres i henhold til instruks for ivaretagelse av felt rovdyr (vedlagt, finnes også på: <http://www.rovdata.no/portals/rovdata/dokumenter/instrukser/Ivaretagelse>

[dode rovdyr.pdf](#))). Frakt og oppbevaring av felt vilt avklares nærmere med Fylkesmannen tlf. **900 65 298**.

- 12.** Det settes av en økonomiskramme på inntil kr 80 000,- til utbetaling av kompensasjon til deltakere som deltar i fellingsforsøket jf. §§ 9 og 9a i rovviltforskriften. Inntil kr 15 000,- av rammen kan benyttes til dekking av direkte og dokumenterte utgifter jf. § 9. Søknad om dekning av utgifter i forbindelse med tillatelsen skal sendes Fylkesmannen via elektronisk søknadssenter, senest 3 uker etter tillatelsens utløp.
- 13.** Fylkesmannen kan til enhver tid endre ett eller flere av vilkårene, eller inndra fellingstillatelsen.

Dersom jerv skadeskytes eller felles, skal det umiddelbart gis melding til vår vakttelefon tlf: 900 65 298.

Saksopplysninger

Dette vedtaket kan etter reglene i forvaltningsloven påklages, innen 3 uker etter at avgjørelsen er mottatt/ gjort tilgjengelig på www.miljøvedtak.no. En eventuell klage rettes til Miljødirektoratet, men sendes via Fylkesmannen. Klagen skal nevne det vedtak som klagen gjelder og nevne den eller de endringer som ønskes. Klagen bør begrunnes, og eventuelle opplysninger av betydning for saken bør nevnes.

Alle vedtak som angår felling av fredet rovvilt blir gjort tilgjengelig på www.miljøvedtak.no. De som ønsker å motta vedtak som angår felling av fredet rovvilt kan abonnere på vedtakene der og dermed få de tilsendt per e-post fortløpende. Abonnementet kan avgrenses til bestemte områder.

Med hilsen

Stein-Arne Andreassen (e.f.)
miljøverndirektør

Kjell Vidar Seljevoll
seniorrådgiver

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur.

Vedlegg
Instruks for ivaretagelse av døde rovdyr

Kopi:			
Oppdal lensmannskontor	Postboks 94	7341	OPPDAL
Oppdal kommune	Inge Krokanns veg 2	7340	OPPDAL
Rovviltnemnda i region 6	v/ Fylkesmannen i Nord-Trøndelag, Postboks 2600	7743	STEINKJER
Miljødirektoratet	Postboks 5672 Sluppen	7485	TRONDHEIM

Elektronisk via Miljøvedtaksregisteret

Næringsorganisasjoner

Naturvernorganisasjoner

Mattilsynet